

MALİYE POLİTİKASI

MALİYE POLİTİKASININ ARAÇLARI:

- **Bütçe Politikası**
- **Harcama Politikası**
- **Vergi Politikası**
- **Borçlanma Politikası**

BAŞLICA OTOMATİK İSTİKRAR ARAÇLARI,

- işsizlik sigortası ödemeleri,
- artan oranlı vergiler ve
- tarımsal sübvansiyonlar olarak sıralanabilmektedir.

PHİLLİPS EĞRİSİ: William Phillips'in geliştirdiği, işsizlik ile enflasyon arasında ters yönlü ve istikrarlı bir ekonomik ilişkinin varlığını gösteren eğridir.

IS EĞRİSİ: Planlanan harcamalarla üretim düzeyinin eşit olduğu denge noktalarında **gelir ile faiz oranı arasındaki ilişkiyi** gösteren eğridir.

LM EĞRİSİ: Para arzı ile para talebinin eşit olduğu denge noktalarında **gelir ile faiz oranı arasındaki ilişkiyi** gösteren eğridir.

TOPLAM ARZ EĞRİSİ, verili her fiyat düzeyinde firmaların arz etmek istedikleri toplam çıktı miktarını gösterir.

TOPLAM TALEP EĞRİSİ, bir ekonomide mal ve para piyasalarının eşanlı olarak dengede olduğu fiyat düzeyi ve çıktı miktarı bileşimlerini gösterir.

Tipik bir konjonktür dönemi;

1. genişleme aşaması (çıkış),
2. zirve aşaması (tepe),
3. daralma aşaması (iniş) ve
4. dip aşamasıdır.

MALİ SÜRÜKLENME; bir ekonomide vergi gelirlerindeki otomatik artışın ekonomi üzerinde ters etki meydana getirerek büyüme hızını düşürmesi.

Gelir etkisi: Vergi artışı dolayısıyla gelirleri azalan kişilerin daha fazla çalışmaya ve gelir etme etmeye yönelmesidir.

İkame etkisi: Gelir elde eden bireylerin daha fazla vergi vermek zorunda kalması nedeniyle gelir elde etmekten vazgeçip boş zamanı tercih etmesi durumudur.

Bir ekonomi durgunluk durumundan iki 3 aylık sürede (6 ayda) çıkıyorsa buna **V tipi durgunluk**, daha uzun sürede çıkıyorsa buna **U tipi durgunluk** denilmektedir.

Ekonomik kriz: Bir ekonomide durgunluğa sert geçiş durumudur.

Enflasyon: Bir ekonomide genel fiyat düzeyinin sürekli artmasıdır.

Deflasyon: Bir ekonomide genel fiyat düzeyinin sürekli azalmasıdır.

Stagnasyon: Bir ekonomide büyüme hızının sabit kalması ya da çok az artmasıdır.

Stanford'a göre ekonomilerde durgunluğu başlatan faktörler:

- Yatırım istikrarsızlığı
- Tüketici duyarlılığı
- Negatif arz şokları
- Para politikaları
- Kamu harcamaları
- Finansal istikrarsızlıklar
- Dış ticaret

FİYATLAR GENEL DÜZEYİ: Bir ekonomide alım satıma konu olan tüm mal ve hizmetlere ait fiyatların, ortalama bir ekonomik aktörce belirli bir dönemde yapılacak harcamalar içindeki payına göre ağırlıklandırılmış ortalamasıdır.

ENFLASYON: Fiyatlar genel düzeyindeki sürekli ve öngörülemez artışır.

ENFLASYONUN NEDENLERİ:

- Talep koşulları
- Maliyet koşulları
- Yapısal özellikler

- Emek; ücret,
- Sermaye; faiz,
- Doğal kaynaklar; kira (rant),
- Girişim; kar zararı

GELİR DAĞILIMINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER:

- Emegın Dağılımı
- Emegın Niteliğindeki Farklılık
- Servetin Dağılımında Eşitsizlik
- Faktör Fiyatlarının Nispi Durumu
- Makroekonomik ve Politik Faktörler

Lorenz eğrisi ile bir ülkenin millî gelirinin ve nüfusunun paylara ayrılmış birikimli değerleri karşılıklı olarak gösterilmektedir.

GİNİ KATSAYISI İtalyan İstatistikçi Corrado Gini tarafından 1912 yılında geliştirilmiştir. **Sıfırdan 1'e gidildikçe adaletsizlik artar.**